

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIA-924/11-A

Název právnické osoby vykonávající činnost školy	Základní škola praktická a základní škola speciální, Praha 4, Ružinovská 2017
Sídlo:	Ružinovská 2017/20, 142 00 Praha 4 - Krč
IČO:	60 446 161
Identifikátor:	600 020 886
Právní forma:	Příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Milanem Zárubou, ředitelem školy
Zřizovatel:	Hlavní město Praha, Mariánské náměstí 2, 110 01 Praha 1
Místo inspekční činnosti:	Ružinovská 2017/20, Praha 4 - Krč
Termín inspekční činnosti:	14. – 15. června 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost byla vykonána v základní škole podle § 174 odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, k termínu inspekce (dále školský zákon).

Hodnocení souladu učebních dokumentů s právními předpisy podle § 185 odst. 1 školského zákona.

Inspekční činnost byla zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Aktuální stav školy

Příspěvková organizace vykonává v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení činnost základní školy praktické, základní školy speciální (ZŠS) a školní družiny. K termínu inspekce se ve 2 třídách ZŠS vzdělávalo 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP). Kapacita v této součásti školy (35 žáků) je naplněna na 31,4%. Vzdělávání žáků se zdravotním postižením s charakterem mentálního handicapu na úrovni převážně středně těžké mentální retardace, zajišťuje celkem 12 pedagogů (z nichž 4 jsou asistenti pedagoga). Šest z osmi pedagogů má odborné vzdělání. Šest pedagogů učí i ve třídách základní školy praktické.

Výuka probíhá v 1. a 7. ročníku podle školního vzdělávacího programu (ŠVP) pro základní školu speciální, zpracovaného podle Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS), v ostatních ročnících dle dobíhajícího vzdělávacího programu Pomocné školy a přípravného stupně pomocné školy. Osm žáků je vzděláváno dle individuálních vzdělávacích plánů.

V období od minulého inspekčního hodnocení škola získala mezinárodní titul *Ekoškola*. Byla přihlášena do dvou projektů (*Kompostujeme ve škole* - sdružení Ekodomov a Ekoprojekt dle vlastního výběru – sdružení Tereza). Došlo k dalšímu zkvalitnění materiálních podmínek ke vzdělávání (viz kapitola Hodnocení předpokladů školy).

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Hlavním dokumentem, určujícím obsah vzdělávání a způsoby pedagogické práce se žáky, je **školní vzdělávací program**. Škola uplatňuje při vzdělávání obě zpracované varianty podle stupně postižení, tj. pro žáky se středně těžkým mentálním postižením, v menší míře i pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami. Pod vedením koordinátorky ŠVP pedagogové připravili materiál, který vychází z podmínek i tradic školy, předkládá promyšlenou nabídku vzdělávání. Jde o kvalitně zpracované dokumenty, vyučující je vytvořili v souladu s RVP ZŠS s ohledem na ŠVP žáků, zohledňují jejich skutečné možnosti. Vzhledem k závažnému postižení jejich kognitivních funkcí je kladen důraz především na klíčové kompetence komunikativní, sociální a pracovní, které jim umožní najít vhodnou formu komunikace, případného pracovního uplatnění a soužití s okolím. Využití disponibilních hodin je v souladu s cíli instituce zaměřeno na maximálně možný rozvoj žáka. Posílená časová dotace je věnována v obou stupních školy vzdělávacím oborům *čtení, psaní, informační a komunikační technologie*, na 1. stupni *matematice* (3. - 6. ročník) a pouze na 2. stupni *hudební výchově*. Byla ustavena metodická skupina, která pravidelně realizaci ŠVP vyhodnocuje, což vede k lepší provázanosti jednotlivých průřezových témat a k dalšímu zefektivnění výuky a vzdělávání. Důraz je kladen i na environmentální výchovu, žáci projevují velkou aktivitu i zodpovědný přístup k životnímu prostředí školy. V průběhu celého školního roku probíhá soutěž ve sběru baterií a elektroodpadu.

Ve sledované výuce žáci rozvíjeli kompetence komunikativní, sociální i pracovní. Četli krátké texty, někteří i globální metodou, k rozvoji čtenářské gramotnosti přispívá objasňování neznámých pojmů a čtení s porozuměním. Přiřazovali obrázky k názorinám a k místu pěstování nebo růstu, užívali pracovní sešity, učivo i výtvarně znázorňovali. Velmi přínosná byla práce asistentek pedagoga.

Poradenské služby zajišťuje výchovná poradkyně. Ve spolupráci se školskými poradenskými zařízeními poskytuje informace a poradenskou pomoc v záležitostech týkajících se vzdělávání. Společně se zákonnými zástupci probíhají pravidelné konzultace k průběhu plnění IVP. Vykonává metodickou a konzultační činnost pro žáky s výukovými a výchovnými problémy a v neposlední řadě i při volbě dalšího vzdělávání. Metodik prevence sociálně patologických jevů společně s vedením školy vytvořil velmi kvalitní preventivní program. Je zaměřen na dopravní výchovu, zdravotní rizika spojená s drogami, zdravý životní styl, mezilidské vztahy, ochranu při mimořádných událostech i na získání právního povědomí žáků. Vhodně jej doplňuje široká nabídka volnočasových aktivit (např. klub PC, šikovné ruce, vaření, pěstitelský aj.)

Rizikovým chováním se zabývá i školní časopis *Školníček*, který v hojné míře uveřejňuje i příspěvky žáků.

Prostředí školy je bezpečné, což dokládá i nízký počet úrazů. Pozitivní stav je i výsledkem uplatňované metodiky výuky tělesné výchovy (např. zařazování zklidňujících pasáží na začátku i konci hodiny) a dozoru na chodbách.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků je analyzováno v rámci předmětové komise, je předmětem jednání pedagogické rady. Výsledky jsou posuzovány důsledně individuálně se zřetelem na jejich zdravotní stav. Veškeré hodnocení má pro žáky motivační a pro pedagogy diagnostickou funkci. Protože vzhledem k charakteru postižení žáků je hodnocení specifické a obtížněji realizovatelné, je jedním z nejdůležitějších kritérií ve sledování úspěšnosti přijímání absolventů k dalšímu vzdělávání a jeho následné úspěšné dokončení. Formou prezentace výsledků je tradiční výstava výrobků žáků druhého stupně ZŠ praktické i ZŠ speciální, které vytvořili v hodinách pracovního vyučování a pracovních činností.

Hodnocení předpokladů školy podle požadavků školského zákona

Ředitel školy je ve funkci od roku 2007. Splňuje požadavky pro řídicí funkci a dodržuje všechny právní povinnosti podle školského zákona.

Jeho styl řízení je efektivní, což dokládá i velmi dobře zpracovaná koncepce školy i *Vlastní hodnocení školy*. Dbá na kvalitně zpracované dokumenty, které jsou v souladu s právními normami (ŠVP, výroční zpráva o činnosti školy, matrika školy, rozvrh vyučovacích hodin, školní řád, třídní knihy, správní rozhodnutí). Záznamy z jednání pedagogické rady dokládají projednávání zásadních pedagogických dokumentů i navržených opatření týkajících se vzdělávací činnosti školy. Kontrolní systém je příkladně nastaven, jeho efektivita je dána účinným rozdělením kompetencí mezi zástupkyni ředitele a vedoucí metodických orgánů (zahrnuje i samostatnou předmětovou komisi pro výuku ve třídách ZŠ). Součástí je i *plán hospitační činnosti* s předem stanoveným záměrem sledování pro konkrétní školní rok, vycházejícím z předešlé analýzy. Obsahuje rovněž zásady pro provádění hospitací vedením školy a vzájemných hospitací pedagogy, které také posilují celý systém. Významným podkladem pro řídicí práci jsou *plány osobního rozvoje* každého pedagoga.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků probíhá v souladu s potřebami školy. Je orientováno na splnění kvalifikačních předpokladů studiem a zvyšování odbornosti pedagogů formou seminářů v oblasti didaktiky a speciální pedagogiky.

Ve **sledované výuce** pedagogové využívali účinné vzdělávací postupy. Při práci projevovali maximální míru zaujetí a empatie. Zařazovali vstupní i průběžnou motivaci (pochvaly, ocenění snahy i dílčího pokroku, zařazování mezipředmětových vztahů), efektivně začleňovali množství názorných pomůcek. Dle potřeby se individuálně věnovali jednotlivým žákům, využívali časovou i obsahovou diferenciaci, volili i nápadité herní prvky k rozvoji čtenářské gramotnosti.

Škola rozvíjí čtenou **kooperaci** s různými partnery. Spolupráce s rodiči je nadstandardní, jejich informovanost je vstřícná a důsledná. Jsou jim poskytována důležitá sdělení související s individuálními potřebami žáků. Efektivně spolupracuje s poradenskými zařízeními, se vzdělávacími institucemi (praxe studentů různých vysokých škol), s úřadem Městské části Praha 11. Úzká spolupráce pokračuje na projektu *Divadlo v parku*. V rámci spolupráce se sportovní organizací SK IMPULS PRAHA, zřízovanou Českým svazem mentálně postižených sportovců, se žáci účastní mnoha sportovních akcí.

Tradiční je pravidelné setkávání bývalých žáků a dalších zájemců z řad dospělých mentálně postižených ve škole. Aktivita má pro ně značný společenský význam s možností zopakování si získaných vědomostí a osvojení nových dovedností.

Finanční zdroje školy v posledních třech letech tvořily dotace ze státního rozpočtu (dále SR), účelové neinvestiční dotace ze SR (rozvojové programy), provozní a účelové dotace zřizovatele a sponzorské dary. Prostředky získané z rozvojových programů (zejména v roce 2009) významnou měrou přispěly ke zkvalitnění a zlepšení podmínek vzdělávání a k vyšší motivaci zaměstnanců. Ke svému rozvoji používá i finanční prostředky od rodičovského sdružení a ze sponzorských darů. Do obnovy také zapojuje vlastní zdroje (např. nábytek do tříd). Je aktivní v získávání dalších finančních prostředků prostřednictvím grantů (např. ekoprojekt podle vlastního plánu), z čehož zakoupila tříkomorový kompostér, biokoše do každé třídy a zásobu speciálních kompostovatelných sáčků.

Ze strany zřizovatele má škola dostatečnou podporu jak v rámci provozních výdajů, tak v rámci účelových dotací (asistenti pedagoga, odměny zaměstnanců, pomůcky). Podílí se také na obnově investic ve škole. Vedení školy sleduje výdaje ve vybraných oblastech a přijímá opatření k efektivnímu čerpání finančních prostředků (např. úspory v provozních výdajích - úsporný systém topení díky termoregulačním ventilům).

Výuka probíhá ve dvou budovách v areálu školy se zahradou a hřištěm. V oblasti materiálně-technického zázemí školy došlo od roku 2008 k několika rekonstrukcím a obnově materiálního vybavení. Hlavní budova školy je panelového typu, kde sídlí ZŠ praktická. Kromě kmenových tříd se zde nachází multimediální pracovna, pracovní výtvarné výchovy a pro ruční práce dívek, cvičná kuchyně, logopedická poradna, ředitelna, sborovna, kabinety, školní knihovna a technické zázemí školy, které jsou společné pro obě školy. V menší přízemní budově v tzv. „pavilonu“ jsou třídy žáků ZŠ speciální i ZŠ praktické, ŠD a tělocvična. Proběhla zde na náklady zřizovatele rekonstrukce střechy, vznikly nové podhledy, podlahy a sociální zařízení. Také přízemí hlavní budovy bylo zrekonstruováno po havárii kanalizační přípojky a byla zateplena střecha. Zahrada je vhodná pro výuku pracovního vyučování – pěstivelských prací. V každé třídě se nachází počítač pro žáky, počítačová učebna je vybavena 16 počítači. Speciální třídy a třída s autisty byly vybaveny programy vhodnými pro tyto žáky. V rámci obnovy ICT vybavení byly zakoupeny počítače včetně PC s dotykovým monitorem, notebook, tiskárny, scanner, server, sluchátka k PC a SW programy. Z účelových dotací škola vhodně doplnila svoje potřeby a nakoupila sportovní vybavení, hudební nástroje, nářadí pro výuku pracovního vyučování, ostatní učební a kompenzační pomůcky. Do tříd byl zakoupen nový nastavitelný nábytek. Hospodaření bylo ve sledovaném období vyrovnané.

Celkové hodnocení školy

Škola si od minulé inspekce udržuje vysokou úroveň poskytovaného vzdělávání. Vykazuje a dále rozvíjí náležitě předpoklady pro úspěšné naplňování obou vzdělávacích programů.

Obě varianty ŠVP odpovídají zásadám a cílům školského zákona a jsou v souladu s příslušným rámcovým vzdělávacím programem.

Poradenské služby jsou plně funkční a přispívají k celkové spokojenosti rodičů se vzděláváním, které se vyznačuje profesionálním a empatickým přístupem pedagogů, maximálním individuálním přístupem a diferenciací učiva dle potřeb a možností žáků.

Další vzdělávání pedagogů je na standardní úrovni, probíhá v souladu s potřebami školy.

Přívětivé estetické prostředí a vstřícné klima přispívá k pozitivním vzájemným vztahům mezi žáky a učiteli i bezpečnému prostředí pro vzdělávání.

Ředitel školy vykazuje velmi kvalitní manažerskou práci, je iniciativní, uplatňuje týmovou práci a podporuje demokratické prostředí. Má výrazný osobní podíl na zlepšování podmínek vzdělávání i dodržování ekonomické efektivity. Zástupkyně ředitele efektivně přispívá k silné stránce managementu - oblasti kontroly. Vedení školy rozvíjí četné a přínosné vztahy s řadou partnerů.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky nebo na e-podatelnu csi.a@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole, jichž se týká, a v Pražském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Praze dne 24. června 2011

(razítko)

Mgr. Jana Frojdová, školní inspektorka

Frojdová, v. r.

Mgr. Jiří Wagner, školní inspektor

J. Wagner, v. r.

Ing. Ivana Černá, kontrolní pracovnice

Černá, v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Praze dne 29. 6. 2011

(razítko)

Mgr. Milan Záruba, ředitel školy

Záruba, v. r.

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.